

Składający uwagi: **Koło PZW Jelenia Góra GRODZKIE w Jeleniej Górze**
Ul. Bogustawskiego 4
58-500 Jelenia Góra

Uwagi zgłaszane do PUW dla obszaru RZGW we Wrocławiu.

**Fragment, do którego odnoszą się uwagi i wnioski - RW60000316199 Bóbr od zbiornika
Bukówka do Kamiennej.**

1. Wnosimy o odstąpienie od działania 1 polegającego na wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, na odcinku od km 227,729 do km 239,016 oraz od km 263,870 do km 271,237.
2. Wnosimy o odstąpienie od działania 2 polegającego na usuwaniu roślin pływających i korzeniących się w dnio śródlądowych wód powierzchniowych na odcinku od km 263,870 do km 271,237.

Uzasadnienie dla 1 i 2. Działanie 1, obejmujące wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych oraz działanie 2 - usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnio śródlądowych wód powierzchniowych spowoduje wprowadzenie zagrożenia w postaci erozji dennej i brzegowej. Zarastanie koryta cieku (umiarkowane) chroni przed erozją. Ponadto rośliny wodne i przybrzeżne, wskazują na koryto zrównoważone dynamicznie w zakresie rozwoju flory i fauny. Wszelkie prace w obrębie koryta rzeki i jego otoczeniu nie mogą stanowić zagrożenia dla gatunków chronionych roślin i zwierząt, w tym ryb, a takie tutaj występują.

3. Wnosimy o ograniczenie działania 3 w postaci . usuwania drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych.

W obszarze JCWP, położonym w obrębie Karkonoskiego Parku Narodowego, jednym z celów środowiskowych jest inicjowanie lub wspomaganie procesów regeneracyjnych w ekosystemach wodnych zmienionych przez czynniki antropogeniczne, natomiast w obszarze JCWP, położonym w obrębie Rudawskiego Parku Krajobrazowego celami środowiskowymi, są:

- Zachowanie w zrównoważonym stanie istniejącej różnorodności wodnych siedlisk przyrodniczych, wraz z całym bogactwem zasiedlającej je flory i fauny.
- Zapobieganie regulacji koryt cieków wodnych, obniżeniu poziomu wód gruntowych poprzez odprowadzanie wody systemem rowów odwadniających.
- Zachowanie istniejących cieków wodnych wraz z ich obudową biologiczną (ograniczenie usuwania zadrzewień przywodnych poza zabiegami pielęgnacyjnymi i innymi określonymi w przepisach szczególnych).
- Zapobieganie degradacji ekosystemów wodnych oraz walorów krajobrazowych poprzez niewłaściwie projektowaną regulację cieków.
- Zapobieganie przerwaniu systemu hydrologicznego wód śródpokrywowych.

W obszarze Natura 2000 PLH020037 – Góry i Pogórze Kaczawskie, dla JCWP jednym z celów środowiskowych jest zapobieganie: zanieczyszczeniom wód powierzchniowych; pracom regulacyjnym i modyfikacjom prowadzonym w korycie rzek i cieków (Kaczawy, Bóbr, Świerzawa, Kamiennik, Wilcza, Lipka, Świdna, Nysa Mała, Starucha, Przytęcznica, Dopływ spod Gorzanowic, Dopływ spod Nowej Wsi Wielkiej, Świekotka, Betkotka); wycince drzew wzdłuż cieków; poprzecznym budowlom na ciekach.

Wszystkie wymienione wyżej cele środowiskowe stoją w sprzeczności z działaniem nr 3, polegającym na usuwaniu drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych oraz sprzeczne są z działaniami nr 1 (wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych) i nr 2 (usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych).

Proces renaturyzacji rzek powinien być procesem priorytetowy, w którym działania w obrębie koryta i jego sąsiedztwie powinny wspomagać ten proces. Wszelkie prace w obrębie koryta rzeki i jego otoczeniu nie mogą stanowić zagrożenia dla gatunków chronionych roślin i zwierząt, w tym ryb.

4. Wnosimy o ograniczenie działania 6 w postaci udrażniania śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu.

Nie wnosimy uwag do części działania polegającego na usuwaniu zatorów utrudniających swobodny przepływ, pod warunkiem, że nie jest to operacja polegająca na usunięciu z wody naturalnych przeszkód, tworzących zróżnicowany charakter dna cieku i jego prądów. Natomiast wnosimy o zaniechanie czynności związanych z usuwaniem rumoszu w miejscach, gdzie nie stanowi on zagrożenia dla terenów stanowiących otoczenie, a przy jego usuwaniu może dojść do usunięcia innych, cennych składników dna koryta.

Jednym ze wskaźników dobrego stanu wód (rzecz) jest spełnienie warunku, aby ryby w rzece mogły żyć od urodzenia do śmierci w danej wodzie, wędrować gdzie chcą. Ponadto dobrym i pożądanym wskaźnikiem jest stosunkowo duża obecność gruboziarnistego żwiru, utrzymująca się dzięki zróżnicowanej mocy strumienia. Obecność roślin wodnych i przybrzeżnych, wskazujących na koryto zrównoważone dynamicznie w zakresie rozwoju flory i fauny jest również czynnikiem świadczącym o dobrym stanie ekologicznym cieku. Moc strumienia w samym korycie musi być na tyle niska aby koryto nie erodowało w sposób nadmierny, burząc rumowisko, ponieważ deficyt rumowiska powiązany jest ze zwiększoną mocą strumienia i brakiem roślinności. Wszystkie te czynniki mogą ulec poważnej degradacji przy realizacji zadania nr 6, polegającego na udroźnieniu cieku oraz usuwaniu materiału dennego.

Jako główne źródło presji hydromorfologicznych określono:

- prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe,
- budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe,
- budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne i rzeki pozostałe,

Rzeki górskie, mające wystarczającą moc strumienia mogą same przekształcać się w kierunku rzek naturalnych, co określić można terminem „spontaniczna rewitalizacja”. Takiej spontanicznej rewitalizacji nie doznaje np. rów melioracyjny czy zmeliorowana rzeka lub potok, gdzie w

przypadku głębokiego prostego wycięcia, trzeba go przebudowywać. Regulacja rzek jest niczym innym jak antropogeniczną presją w stosunku do rzek

Proces renaturyzacji rzek powinien być procesem priorytetowy, w którym działania w obrębie koryta i jego sąsiedztwie powinny wspomagać ten proces. Wszelkie prace w obrębie koryta rzeki i jego otoczeniu nie mogą stanowić zagrożenia dla gatunków chronionych roślin i zwierząt, w tym ryb.

Konieczne jest zachowanie komunikacji dopływów z rzeką główną. Nie sprzyja temu przegradzanie rzek, budowa progów. Przy deficycie rumowisk, krokiem pomocnym jest dostarczanie materiału, z którego takie rumowisko powstanie, a rzeka ułoży je w sposób naturalny. A takich zadań w PUW nie zamieszczono.

Prezes Zarządu Koła PZW
"Grodzkie"
w Jeleniej Górze
Mariusz Szalej